

Studieplan 2010/2011

3009 Master i innovasjon og næringsutvikling (2010 - 2012)

Faglig innhold

Studiet er bygd opp av følgende emner:

A. Obligatoriske emner

- A1: Vitenskapsteori og metode
- A2: Entreprenørskap og utviklingsaktører
- A3: Næringspolitikk og næringsutvikling

B. Valgfrie emne (studentene skal velge 2 av emnene)

- Flernivåstyring, partnerskap og planlegging
- Kulturbasert næringsutvikling
- Ledelse - strategi og endring

C. Masteroppgave

- C1: Masteroppgave 45 studiepoeng (§ 3)

Se studiemodellen over som viser oppbyggingen av masterstudiet.

De to obligatoriske emnene Entreprenørskap og utviklingsaktører og Næringspolitikk og næringsutvikling etablerer dette studiets faglige kjerne. Disse emnene blir tilbudt i første semester. På den måten kan heltidsstudenten ha god faglig oversikt allerede etter første semester. Denne oversikten gjør det lettere både å velge retning og spesialisering.

Andre semester kjennetegnes av frie valg. Gjennom valemnene og ikke minst masteroppgaven kan den bevisste studenten spesialisere seg. Obligatoriske emner på andre masterutdanninger på høgskolen kan velges inn som valgfrie emner på dette studiet. Andre valgfrie emner er spesielt utviklet for dette masterstudiet. Etter individuell søknad og vurdering kan også andre emner som blir tilbudt på HiL, eller andre læresteder i inn- og utland, velges. Man kan ha ulike grunner for å ta de valgfrie emnene et annet sted, for eksempel ønsket om et utlandsopphold. Den internasjonale gründerskolen er forhåndsgodkjent som valgemne på dette masterstudiet.

Det siste obligatoriske emnet, Vitenskapsteori og metode, kommer i tredje semester og blir lagt opp slik at det støtter mest mulig opp om masteroppgaven. Kurset bygger på at studentene har grunnleggende kunnskap i metode fra bachelorutdanningen. Det tas både hensyn til at store deler av

studentgruppa vil ha bakgrunn i økonomisk administrative fag og at studentgruppa ikke har ren disiplinbakgrunn.

Spesielt om integrering av masteroppgåva

I andre semester blir det arrangert eit masteroppgåveseminar der dei studentane som vel å ta studie som heiltidsstudent (2 år) møter til obligatorisk oppstart av masterarbeidet. Her skal det leggst vekt på val av tema for masteravhandlinga. Lærarane presenterer på dette seminaret kva dei forskar på og kva for område studentane av den grunn kan få ekstra kvalifisert oppfølging på.

Studentar som har valt tema for masteroppgåva, kan knyte skriftlege arbeid som skal innleverast under dei ulike emna, til temaet for masteroppgåva. Desse skriftlege arbeida kan inngå i masteroppgåva, men skal ikkje vere identiske med til dømes med kapittel i den ferdige oppgåva. Det blir også lagt til grunn forventning om progresjon frå dei arbeida som blir innlevert tilknytt det einskilde emnet, til avhandlinga som blir innlevert til slutt. To studentar kan vere saman om masteroppgåva.

Arbeidet med masteroppgava startar for fullt tredje semesteret. Det blir organisert 2-3 samlingar der studentane og rettleiarar får felles læring og framdrift. Til desse samlingane skal studentane levere notat til masteroppgava. Både notata og samlingane er obligatoriske arbeidskrav dersom ikkje anna er avtala. Etter desse samlingane har kvar student fått tildelt rettleiar og resten av arbeidet med avhandlinga blir gjort etter avtale mellom desse to partane.

Rettighet i forhold til å få evaluert masteroppgaven

Alle emner må være bestått før studentene får rett til evaluering av sin masteroppgave.

Yrkesmuligheter

Arbeidsmarkedet for masterkandidatene er:

- Innovasjons-, næringsutviklings- og virkemiddelapparatet som eies og drives av det offentlige, som for eksempel Innovasjon Norge, Næringsdepartementene, Fylkeskommunenes Næringsavdelinger, Fylkesmennenes landbruksavdelinger osv, næringslivsmedarbeidere i kommunene og interkommunale nærings- og utviklingsselskaper.
- FoU- systemet, det vil si i forsknings- og utviklingsorganisasjoner som høgskolene, forskningsstiftelsene, kunnskaps- innovasjons- og inkubatorparker og lignende
- Privat næringsutviklingssektor som bankenes næringsavdelinger, konsulentselskaper, næringsutviklingsselskaper, destinasjonsselskaper og som næringsutviklings- og samfunnskontaktansvarlige i private selskaper og næringsutviklingsansvarlige i ulike typer fag- og interesseorganisasjoner.

Dette er det vi vil kalle hovedmålgrupper i det arbeidsmarkedet som vi vil kvalifisere våre studenter for, men erfaringsmessig vil slike kandidater kvalifisere seg for et bredt spekter av jobber gjennom

ulike kombinasjoner av utdanning, praksis og interesser. Vi ser for eksempel for oss at dette er et studium som kvalifiserer godt for næringslivsjournalistikk, informasjonsarbeid og arbeid i internasjonale organisasjoner som arbeider med næringslivsspørsmål.

Opptakskrav

Opptakskravet er bachelorutdanning, cand.mag. eller tilsvarende utdanning på minimum 180 studiepoeng.

Studenter med bachelorutdanning i økonomiske administrative fag, næringsrettede utdanninger (som reiselivsutdanning), organisasjons- og ledelsesutdanning er den viktigste rekrutteringsbasen for dette studiet.

Også studenter med annen realfaglig, samfunnsfaglig og kulturfaglig utdanning kan få opptak etter individuell vurdering. Dette gjelder for eksempel ingeniører som i sin treårige utdanning har tilstrekkelig innslag av økonomi og administrasjonsfag.

Det faglige minstekravet er karakter C (eller 2,7 ved tallkarakter) av vektet gjennomsnittskarakter. Beregningene skjer i samsvar med det som er bestemt i Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer.

Ved oversøkning til studiet blir søkerene rangerte jamfør Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer § 8. Det blir gitt tilleggs-poeng for høyere utdanning utover opptaksgrunlaget på 180 studiepoeng.

Undervisnings- og læringsmetode

De som får opptak til studiet, skal i samråd med fagpersonalet på studiet sette opp en kortfattet, individuell læreplan. I læreplanen skal studenten begrunne sin progresjon og klargjøre de spesielle målene hun/han vil realisere gjennom studieprogrammet. Valg av emner skal være en del av læreplanen. Videre skal studenten skissere tema for masteroppgaven slik at det kan tildeles veileder. Studentene blir oppfordret til å starte tankeprosessen omkring masteroppgaven fra første semester slik at valg av emner og oppgaveskriving som skal dokumenteres som arbeidskrav i størst mulig grad bygger opp om dette avsluttende hovedarbeidet.

Masterstudiet i innovasjon og næringsutvikling har et omfang på 120 studiepoeng og kan gjennomføres som heltidsstudium over 2 år. Studiet kan også gjennomføres som deltidsstudium over et lengre tidsrom, men er ikke spesielt tilrettelagt for fjernundervisning ut over vanlig bruk av Fronter. Deltidsstudenter bør derfor primært bo i pendleravstand til Lillehammer og ha avtale med arbeidsgiver om mulighet for å følge deler av undervisninga.

Tilstedeværelsesplikt samlinger:

Det er obligatorisk frammøte på den samlingsbaserte undervisningen. Studentene må møte på minimum to hele samlinger.

Eksamen

Hvert emne er evaluert etter det prinsippet at hjemmeoppgaver skal følges opp med muntlig høring som viser at kandidaten kan innestå for oppgaven. Det kan være maksimalt to kandidatar som skriver felles oppgave. Muntlig eksamen skal også være en prøving i pensum dersom det ikke er en dagseksamen som tjener dette formålet. Arbeidskrav som er en forutsening for å gå opp til eksamen, blir supplert med skoleeksamen. Slike arbeidskrav kan være både individuelle og gruppebasert.

Utenlandsopphold

Studiet er i utgangspunktet ikke lagt opp for utenlandsopphold

Informasjonskompetanse

Studentene skal utvikle ferdigheter i å finne fram til kunnskapskilder av høy kvalitet innen sine fagområder. Ved studiestart gis et innføringskurs i bruk av biblioteket og kilder i ulike formater – trykte og digitale. Faglærer og bibliotek samarbeider videre om opplegg som gir studentene nødvendig trening i å søke, vurdere hva som er god og pålitelig informasjon og å bruke informasjon på en effektiv måte. Målet er at studentene gjennom dette gis et godt grunnlag for egenlæring og livslang læring.

Heltid/ deltid

Heltid/deltid

Studielengde

2 år

Grad/ kompetanse

Masterstudium

Opptak

Lokalt opptak

Kull

2010/2012

Godkjenningsorgan

NOKUT

Godkjenningsdato

30.01.2006

Emneoversikt: Master i innovasjon og næringsutvikling

Kode	Emnets navn	SP.	O/V *)	Studiepoeng pr. semester			
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)
INN3002/1	Entreprenørskap og utviklingsaktører	15	O	15			
INN3003/1	Næringspolitikk og næringsutvikling	15	O	15			
PAD3001/1	Fjernivåstyring, partnerskap, planlegging	15	V		15		
INN3004/1	Kulturbasert næringsutvikling	15	V		15		
INN3006/2	Ledelsesteorier	15	V		15		
INN3001/2	Vitenskapsteori og metode (for MA Inn og MPA)	15	O			15	
INN3010/1	Masteroppgaven - Innovasjon og næringsutvikling	45	O			15	30
Sum:				30	30	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Høgskolen
i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Emneoversikt

INN3002/1 Entreprenørskap og utviklingsaktører

Navn:

Entreprenørskap og utviklingsaktører

Kode:

INN3002/1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet skal gi en grunnleggende innføring i innovasjon og entreprenørskap som sentrale mekanismer for næringsutvikling, herunder kunnskap om etablering og utvikling av bedrifter og ny næringsvirksomhet. Både entreprenøren som etablerer nye bedrifter, og hjelpeapparatet forstått som offentlige og private finansieringskilder, virkemiddelsystemet og andre utviklingsaktører blir presentert og analysert. Undervisninga er lagt opp med 4 samlinger der den første samlinga gir en kort introduksjon. De neste tre samlingene har disse hovedtemaene:

1. Bedriftsetablering med vekt på forståelse av entreprenørskap

Målet med denne bolken er å gi en oversikt over sentrale begreper og teori knyttet til innovasjon og entreprenørskap, og forstå hvorfor etableringer, entreprenørskap og vekst i bedriftene varierer over tid, mellom næringer, regioner og land.

Det blir lagt vekt på å forstå skillet mellom nyetableringer generelt og nyetableringer som er innovative ved å representere noe nytt i motsetning til nyetableringer som etterligner (imiterer) andre bedrifter som har hatt suksess. Sammenhengen mellom kunnskapsutvikling, innovasjon og entreprenørskap vil stå sentralt. Ulike typer entreprenørskap er et sentralt tema. Entreprenøren som etablerer egen bedrift, vil bli relatert til samfunnsentreprenøren som kan ha flere roller. Kollektivt entreprenørskap blir analysert som alternativ til den individuelle aktøren. Entreprenørskap kan også forstås som funksjon eller som en fase i bedriftens liv.

2. Innovasjon og virkemiddel for næringsutvikling

Entreprenøren er en viktig aktør for innovasjon, men nyskaping og utvikling rommer mer enn dette. Målet for denne samlinga er å gi teoretisk og empirisk innsikt i hvorledes nye ideer blir gjort om til produkt og tjenester både i nyetablerte og eksisterende bedrifter og organisasjoner.

Denne samlinga skal også å gi innsikt i virkemiddelteori og praktiske virkemiddel for å fremme innovasjon, entreprenørskap og næringsutvikling. Det vil spesielt bli lagt vekt på teori og eksempel på hva som fremmer og hemmer innovasjon.

Vi vil vise utviklinga av verkemiddelsystemet i ulike næringer og i regional- og innovasjonspolitikken fram til i dag og drøfte ønskelig og mulig utvikling sett frå et bedrifts- og entreprenørperspektiv. Koblinga mellom kunnskapsbasert utvikling og virkemiddelsystemet er en ny utfordring som vil bli analysert.

3. Utviklingsaktørene

I denne samlinga vil fokus bli lagt på organisasjonene og institusjonene som skal fremme innovasjon og næringsutvikling. Vi studerer arbeidsdeling mellom departementa og utøvende organ som Innovasjon Norge, SIVA og fylkeskommunene og kommunene si rolle. Også kunnskapsbaserte aktørers rolle har sin plass her, for eksempel kunnskaps og forskningsparker, entreprenørskap i skolen og tilsvarende tiltak for å fremme kommersialisering innen høgere utdanning og forskning.

Samlinga er lagt opp slik at de enkelte aktørene presenterer seg og forklarer hvorledes de arbeider. Etablereren og enkeltbedriften er de sentrale analyseenheterne også her. Gjennom et samarbeid med verkemiddelapparatet (Innovasjon Norge og Fylkeskommunene), bruker vi konkrete bedriftsetableringer til å vise hvorledes ulike virkemiddel påvirker foretaket, bransjen og regionen.

Læringsutbytte:

Perspektivet i emnet Entreprenørskap og Utviklingsaktører er plassert hos aktøren. Aktørene er alt fra enkeltetablereren, bedriften til offentlig verkemiddelapparat. Målet er å gi ei samla innsikt og forståing ut frå dette perspektivet.

Små og mellomstore bedrifter vil stå i sentrum med vekt på nyetableringer og entreprenørskap både i nye og eksisterende bedrifter. Forholdet mellom bedrift og samfunn vil bli forstått innen rammene av det vi vil kalle foretaksklima. Det er kjennetegn både ved bedriften og foretaksklimaet som ligg til grunn for å forstå utfordringene til offentlige utviklingsaktører.

Undervisnings- og læringsmetode:

Emnet blir i hovedsak gjennomført som ei blanding mellom forelesninger og forberedte seminar der studentene (som arbeidskrav) legger fram selvvalte eller pålagte tema og problemstillinger. Det vil også være et innslag av bedrifts- og organisasjonsbesøk og ulike utviklingsaktører blir invitert til høgskolen for å presentere seg selv, sin rolle og sitt konsept.

Emneeier:

MA Innovasjon og næringsutvikling

Emne er obligatorisk for:

Master i Innovasjon og næringsutvikling

Emne er valgbart for:

Master i moderne forvaltning

Eksamensform:

Ei fagoppgave som er skrive individuelt eller sammen med maksimalt 2 andre.

Skoleeksamen over 4 timer .

Fagoppgava og skoleeksamen teller like mye og det blir gitt en samla karakter

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Semester:

Høst

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2008

Antall studenter:

20

Emneansvarlig:

Håvard Teigen

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Master

INN3003/1 Næringspolitikk og næringsutvikling

Navn:

Næringspolitikk og næringsutvikling

Kode:

INN3003/1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Dette emnet vil gi en innføring i hvordan næringene har utviklet seg fra merkantilismen til våre dager. Næringer utvikler seg som følge av endringer i teknologi og kunnskapsgrunnlag, organisasjonsform, etterspørsel osv., og på grunn av næringspolitikk. Næringspolitikken har skiftet mye opp gjennom årene, og varierer mye fra land til land. Den økonomiske historien preges av epoker der nye land og regioner stiger fram som de førende. I emnet skal vi følge hovednæringenes utvikling, og hvordan politikken har bidratt til denne utviklingen. Dagens globalisering gjør det også nødvendig å trekke inn overnasjonal regulering av næringsaktivitet.

Mens emne Entreprenørskap og utviklingsaktører så næringsutviklingen i et bedriftsperspektiv, løfter vi oss i emne Næringspolitikk og næringsutvikling opp på ulike systemnivå som utgjør omgivelsene til enkeltbedriftene. Det kan dreie seg om bransjer eller produksjonssystem av bedrifter i en verdikjede. Det kan også dreie seg om geografiske konsentrasjoner av bedrifter i land eller regioner i klynger. I mange land, blant dem Norge, blir også ansvaret for næringsutviklingen delvis overført til regionale myndigheter.

Emnet blir oppdelt i tre bolker:

1. Internasjonale og nasjonale rammer for næringsutvikling

Formålet med denne bolken er å gi en oversikt over den globale næringsutviklingen og hvordan vi berøres av den i Norge. Næringsutviklingen preges av at nye industriland (NIC) stiger inn på arenaen, og skaper nye konkurransevilkår for alle næringer. Den internasjonale handelen blir regulert gjennom overnasjonale konvensjoner, som skaper nye spilleregler for den nasjonale og regionale politikken. WTO og EU er eksempler på slike overnasjonale reguleringsregimer.

Norges økonomiske historie er preget av at vi tidlig ble integrert i internasjonale handelssystemer. Helt siden middelalderen har vi eksportert fisk- og treprodukter, mineraler og metaller, og i nyere tid kjemiske og metallurgiske produkter framstilt med vannkraft. I våre dager er det olje og gass som dominerer råvareeksporten. Bolken vil gi en oversikt over den nasjonale utviklingen i et globalt perspektiv, herunder også den politikken som er ført for å utvikle næringene.

2. Næringer, klynger og regioner

Formålet med denne bolken er å gi kunnskap om næringers samspill i klynger og regioner, og hva som er de kunnskaps- og ressursmessige forutsetninger for fremvekst av slike klynger. En klynge er et produksjonssystem der bedriftene er relatert til hverandre fordi de er en del av en samlet verdikjede eller på andre måter utgjør et produksjonsmiljø. Slike klynger kan karakterisere ulike nasjoner så vel som regioner. I klyngene inngår også offentlig virksomhet med tiltak for å stimulere næringene i klyngen, for eksempel med forskning og utdanning. Mange land har en eksplisitt klyngepolitikk. Enda klarere er tendensen på regionalt nivå.

I analysen av samspillet mellom myndigheter og bedrifter vil vi følge forvaltningsnivåene stat, region og kommune. Næringsutviklingen har stor betydning for den regionale utviklingen, og vi vil derfor legge stor vekt på de kommunale nivåenes betydning for å formulere strategier og fremme tiltak. I denne bolken vil vi gå konkret inn i tilgjengelig statistikk og vise hvordan den kan brukes til å lage lokale eller regionale næringsanalyser.

3. Innovasjonssystem og innovasjonspolitik

En viktig tilnærming i næringspolitikken i dag er tiltak for å fremme kunnskapsutvikling og innovasjon. I EU og Norge er det en viktig strategi å fremme vekst gjennom forskning og innovasjon.

En viktig tilnærming til studier av innovasjon er basert på en systemtilnærming, der innovasjonsprosesser forstås som interaktive prosesser som skjer i samhandling mellom ulike aktører. Et innovasjonssystem kan defineres og avgrenses på ulike måter bl.a. ut fra funksjonelle og geografiske kriterier, og bolken vil introdusere overnasjonale, nasjonale, regionale og sektorielle tilnærminger til innovasjonssystem. Myndigheter på ulike nivåer vil kunne spille viktige roller i slike systemer, både gjennom regulering av rammebetingelse som systemene fungerer innenfor, og som direkte aktører i systemene. I denne delen vil det bli gitt en innføring i innovasjonspolitikken, hvordan den har utviklet seg de siste ti årene, hva som kjennetegner den slik den er utviklet i dag, og i hvilken grad den er forankret i en systemforståelse.

Et sentralt virkemiddel i innovasjonspolitikken er investeringer i kunnskapsutvikling, det vil først og fremst si forskning og høyere utdanning. Kunnskapspolitikken er derfor ett av myndighetenes viktigste bidrag til en innovasjonsrettet næringspolitikk. Men bedrifter kan også bli nyskapende gjennom uformell læring i bedrifter, lokalsamfunn og nettverk, og det er derfor viktig med en differensiert forståelse av hva kunnskap er og på hvilken måter kunnskap ligger til grunn for næringsutvikling. Bolken vil presentere ulike eksempler på næringsutvikling basert på ulike former for kompetanse og læring.

Læringsutbytte:

Se innhold på emnet

Undervisnings- og læringsmetode:

Det skal veksles mellom forelesinger og egne studier, individuelle arbeid og gruppearbeid. Hver bolk vil gjennomføres med obligatoriske arbeidskrav

Emneier:

MA Innovasjon og næringsutvikling

Emne er obligatorisk for:

Master i Innovasjon og næringsutvikling

Emne er valgbart for:

Master i moderne forvaltning

Arbeidskrav:

Arbeidskrav under hver bolk

Eksamensform:

Eksamen har form av et essay på opptil 15 sider. Dette kan være en ren teoretisk drøfting eller empiriske øvingsoppgaver som viderefører tidligere innleverte arbeidskrav. Essay og pensum skal forsvares gjennom muntlig prøve.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2008

Antall studenter:

20

Emneansvarlig:

Tor Selstad

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Master

PAD3001/1 Flernivåstyring, partnerskap, planlegging

Navn:

Flernivåstyring, partnerskap, planlegging

Kode:

PAD3001/1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

1. Innføring i flernivåstyring

De nye offentlige styringsformene omtales generelt i faglitteraturen som "governance", og defineres som et alternativ til tradisjonell "government" som styringsform. Governance refererer seg til styring av aktører i nettverk, og begrepet er derfor særlig knyttet til dannelse av horisontale eller vertikale partnerskap med gjennomføring av planlegging og utviklingstiltak som formål. Vertikal organisering blir til "multi-level-governance", dvs. flernivåstyring, og er en form for fellesstyring mellom forvaltningsnivåer og også andre aktører basert på forhandlinger og avtaler. Flernivåstyring ser også på statens rolle i grenseoverskridende flernivåstyringssystem.

2. Innføring i partnerskapskonsepter i internasjonal og norsk sammenheng

Oppblomstringen av flernivåstyring kan ses på som et svar på endrede rammebetingelser for offentlig sektors styre- og planleggingsform hvor sektoren ønsker mobilisering eller ser det slik at den ikke lengre alene kan opprettholde velferdsstatens goder. Flernivåstyring endrer det tradisjonelle hierarkiske politisk/ administrative styringssystemet. Politisk blir det definert som ønskelig med forpliktende samspill mellom flere aktører, mellom hierarki og marked for å videreutvikle velferdsstaten og skape ny økonomisk og regional utvikling. På et ideologisk plan kan man si at velferdsstaten har etablert et nytt rammeverk for styringen av utviklingen innenfor et postmoderne og et post-byråkratisk system. Innenfor dette rammeverket skjer det en oppblomstring av hybride styringsformer mellom hierarki og marked, hvor temaer som demokrati, legitimitet og deltakelse står sentralt. Dette vil bli gjenstand for problematisering og drøfting i forhold til bådeorganisering, styring, planlegging, og implementering.

I emnet vil en også se nærmere på forskjellige former for partnerskap med særlig vekt på to retninger: Den anglo-amerikanske retningen "public-private partnerships" for å løse velferdsoppgaver ved hjelp av å introdusere markedsløsninger for å reformere offentlig sektor. Og den kontinentale retningen hvor partnerskap og flernivåstyring i sterkere grad betoner horisontale og vertikale partnerskap, med formål territoriell utvikling.

3. Planteori, planlegging og partnerskap

Her vil det spesielt bli fokusert på kontraktsplanlegging og institusjonelle partnerskap som ledd i flernivåsamspill innenfor konteksten av norsk regional planlegging og utvikling, f.eks knyttet til fylkesplaninstituttet. Her vil vi se nærmere på hvordan partnerskap blir knyttet til planlegging, hvordan partnerskap påvirker planlegging og sammenligne de ulike konseptene planlegging (etter PBL) og partnerskap bygger på.

4. Institusjonsbygging i flernivåsystemet

Gjennom partnerskap (i planlegging) drives institusjonsbygging innenfor en fragmentert hierarkisk institusjonell struktur hvor stadig flere områder blir fristilt og opererer på en armlengdes avstand fra politiske beslutningsorganer. Regionalt og lokalt forsøker man å bygge såkalt institusjonell kapasitet for regional og lokal utvikling gjennom utvikling av partnerskap mellom ulike aktører. Her ser vi nærmere på slik institusjonsbygging i flernivåsystemet og hva dette betyr for bl.a det tradisjonelle (input) demokratiet. Begrepet demokratisk underskudd vil bli definert og diskutert.

I denne delen vil vi legge vekt på institusjonell teori og planteori i tillegg til litteratur som spesifikt behandler prinsipper for flernivåstyring og partnerskap.

Emnet vil det bli lagt vekt på institusjonell teori og planteori i tillegg til litteratur som spesifikt behandler prinsipper for flernivåstyring og partnerskap. Det vil spesielt bli fokusert på kontraktsplanlegging og institusjonelle partnerskap som ledd i flernivåsamspill innenfor konteksten av norsk regional planlegging og utvikling, f.eks.knyttet til fylkesplaninstituttet.Emnet bygger på institusjonell teori og planteori i tillegg til litteratur som spesifikt behandler prinsipper for flernivåstyring og partnerskap.

Våren 2010 tilbys emnet som videreutdanning. Søknad sendes gjennom [Lokalt opptak \(Søknadsweb\)](#) direkte til HiL.

Læringsutbytte:

Formålet med emnet flernivåstyring, partnerskap og planlegging er å gi deltakerne oversikt og innsikt i nye styrings- og organisasjonsformer som delvis erstatter eller kommer i tillegg til tradisjonell offentlig forvaltning og styringsverk. De nye formene preges av offentlige aktører som forhandler, inngår avtaler og danner partnerskap for å realisere utviklingsmål.Avtaler og plankontrakter inngås mellom offentlige aktører, med private aktører og med det sivile samfunnet i ulike typer nettverk, samtidig som disse avtaler og kontrakter blir styringsgrunnlaget.Det er et mål å gi innsyn i transformasjonsprosessene, modellimporten og dynamikken i sammenheng med planlegging og partnerskap, samt i de nye styringsformenes teorigrunnlag og deres praktiske virkemåte.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformen i emnet vil vekse mellom forelesninger, individuelt arbeid og gruppearbeid.Ut fra emnets innhold blir det viktig å diskutere de nye styringsformene og etablering av partnerskap som ledd i konkrete nasjonale og internasjonale plan og utviklingsstrategier, men samtidig gjennom forelesninger relatere problemstillinger til relevante teorier. Pensum gir muligheter til dette, men det vil også bli lagt vekt på at deltakerne selv er aktive i å formulere konkrete problemstillinger ut fra eget arbeid med emnet.

Foruten veiledning, baserer undervisningen seg på tre samlinger over 2-3 dager ved HiL gjennom semesteret.

Emneier:

MA Moderne forvaltning/MPA

Emne er obligatorisk for:

Master i Moderne forvaltning (MPA)

Emne er valgbart for:

Master i Innovasjon og næringsutvikling. Lyses også ut eksternt (se forkunnskaper for opptakskrav)

Arbeidskrav:

Studentene skriver et essay med formulert problemstilling og teoretisk drøfting samt et forberedt innlegg til en gruppediskusjon. Essayet og innlegget skal være godkjent før studenten kan gå opp tileksamen.

Eksamensform:

En ukes hjemmeeksamen

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

For studenter som kun tar dette emnet er opptakskravet bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning på minimum 180 studiepoeng i offentlig administrasjon, organisasjon og ledelse, statsvitenskap og planleggingsfag eller andre typer organisasjonsfag, og som ønsker en fordypning i studier av moderne forvaltning.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:

Både heltid og deltid

Studieår:

2010

Antall studenter:

35

Emneansvarlig:

Noralv Veggeland og Ulla Higdem

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Master

INN3004/1 Kulturbasert næringsutvikling

Navn:

Kulturbasert næringsutvikling

Kode:

INN3004/1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet er delt i to deler som har nær sammenheng med hverandre. Del 1 har tittelen kultur og kulturforståelse og retter søkelyset mot hvordan kultur og kulturfeltet kan forstås.

Del 2 har tittelen kulturnæringer og lokal/regional utvikling. Her gis det først en generell introduksjon til regional næringsutvikling med et spesielt fokus på klynger og nettverk. Dette er av spesiell relevans for kulturnæringene som ofte preges av sterk geografisk konsentrasjon.

Deretter rettes søkelyset mot kulturnæringene. Hva er det som karakteriseres kulturnæringene? Hva er det disse næringene produserer? Hvordan er de organisert? Hvilken økonomiske betydning har de? Hva er deres vekst- og utviklingspotensial?

Kunnskapen om kulturnæringene er nødvendig for kunne undersøke og forstå grunnlaget for kulturbasert regional utvikling. Hvordan kan disse næringene bidra til regional utvikling? Hvordan kan myndigheter og virkemiddelapparat bidra?

Læringsutbytte:

Studentene skal i løpet av studiet erverve en teoretisk kunnskap, empirisk innsikt og nyansert forståelse som setter dem i stand til å forholde seg kritisk og problematiserende til studier av kulturnæringer og kulturbasert regional utvikling. Dette skal bidra til å oppøve studentenes analytiske ferdigheter og evner til å gjennomføre selvstendige undersøkelser for eksempel som grunnlag for utvikling av kulturnæringer og/eller strategier for kulturbasert næringsutvikling.

Undervisnings- og læringsmetode:

4 samlinger som er en kombinasjon av forelesninger og seminarer. Det vil bli gitt gruppeoppgaver mellom samlingene. Disse skal presenteres muntlig på samlingene med en opponentgruppe. Det legges vekt på problembasert læring og stilles krav til aktiv deltakelse fra studentenes side.

Emneier:

MA Innovasjon og næringsutvikling

Emne er valgbart for:

Master i Innovasjon og næringsutvikling. Emnet tilbys eksternt

Arbeidskrav:

En gruppeoppgave og muntlig presentasjon.

En muntlig opposisjon.

Eksamensform:

Individuell 2 ukers hjemmeeksamen (10 virkedager)

Individuell muntlig eksamen

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

For studenter som kun tar dette emnet er opptakskravet bachelorutdanning, cand.mag. eller tilsvarende utdanning på minimum 180 studiepoeng.

Studentar med bachelor-utdanning i økonomiske administrative fag, næringsretta utdanningar (som reiselivsutdanning), organisasjons- og ledelsesutdanning er den viktigaste rekrutteringsbasen for dette studiet.

Også studentar med anna realfagleg, samfunnsfagleg og kulturfagleg utdanning kan få opptak etter individuell vurdering. Dette gjeld til dømes ingeniørar som i si treårige utdanning har tilstrekkeleg innslag av økonomi og administrasjonsfag.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Både heltid og deltid

Studieår:

2008

Antall studenter:

20

Emneansvarlig:

Tone Haraldsen

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Master

INN3006/2 Ledelsesteorier

Navn:

Ledelsesteorier

Kode:

INN3006/2

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Undervisningen vil organiseres rundt fem områder: (1) offentlig kontra privat virksomhet – ledelse av offentlig virksomhet, (2) oversikt over ledelsesfaget, (3) personlighetsteorier (ledelse som personlighet), (4) instrumentelle teorier (ledelse som atferd) og (5) ledelse, endring og effektivitet i offentlig sektor.

Læringsutbytte:

Formålet med emnet er å gi studentene forståelse for ulike ledelsesteorier og forutsetninger for utøvelse av lederrollen i en tid preget av store endringer og omstillinger i den offentlige sektor. Emnet skal gi studentene kunnskap om og innsikt i klassiske, etablerte og nyere ledelsesteorier gjennom primært å studere originaltekster. Teorienes forskjellige utgangspunkter betones samt deres metodiske basis og empiriske belegg. Det legges vekt på metodene i ledelsesforskningen. Studentene skal også få et helhetsbilde av ledelsesteorien som en del av organisasjonsteorien. Forskjeller og likheter mellom offentlige og private organisasjoner danner grunnlag for innsikt i det spesielle ved ledelse og styring av offentlige virksomheter.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, gruppearbeid og plenumsdiskusjoner. Det stilles krav til aktiv deltakelse fra studentens side.

Emneier:

MA Moderne forvaltning/MPA

Emne er valgbart for:

Master i Public Administration, Master i innovasjon og næringsutvikling

Arbeidskrav:

I løpet av semesteret skal 2 teoretiske arbeider (arbeidskrav) leveres inn og godkjennes. Den første besvarelsen kan leveres gruppevis. Den andre skal gjøres individuelt. Kun de studenter som har fått godkjent begge arbeidskravene, kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamensform:

Skriftlig, 6 timers individuell skoleeksamen som teller 100 % av karakteren.

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

For studenter som kun tar dette emnet er opptakskravet bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning på minimum 180 studiepoeng i offentlig administrasjon, organisasjon og ledelse, statsvitenskap og planleggingsfag eller andre typer organisasjonsfag. og som ønsker en fordypning i studier av moderne forvaltning.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:

Både heltid og deltid

Studieår:

2010

Antall studenter:

25

Emneansvarlig:

Prof. Jon Aarum Andersen

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Master

INN3001/2 Vitenskapsteori og metode (for MA Inn og MPA)

Navn:

Vitenskapsteori og metode (for MA Inn og MPA)

Kode:

INN3001/2

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Undervisinga blir innleia med ein gjennomgang av sentrale ”-ismar” og nærslekta tema innanfor vitenskapsteorien. Så følgjer undervisinga i metode. Metodeundervisinga vil dekke både kvalitative og kvantitative forskingsmetodar gjennom å presentere studentane for dei mest nytta teknikkane i kvalitativ og kvantitativ dataanalyse. Som eit ledd i metodeundervisinga inngår også at studentane sjølve skal trene på å bruke nokre av dei teknikkane som blir dekt i undervisinga. Denne treninga vil kunne ut i ei obligatorisk mappinnlevering i både kvalitativ og kvantitativ dataanalyse.

Læringsutbytte:

Emnet vitenskapsteori og metode skal gi studentane innsikt i vitenskapens filosofiske grunnlag samt i de metodar som er nødvendige for eit høgre grads samfunnsfagleg studium. Målsettinga for vitenskapsteorien er at studentane skal utvikle forståing for korleis vitenskapelig kunnskap frambringes slik at dei kan vurdere denne kritisk. Sentralt i dette vil vere eit fokus på den forskingsbaserte kunnskapens muligheter og begrensingar og korleis den kan brukast i konkrete situasjonar. I denne samanhengen står også etisk medvit i forhold til bruk av forskingsbasert kunnskap sentralt.

Vitenskapsteorien vil omfatte ein gjennomgang av ”grunnlagsproblema” og ulike vitenskapsteoretiske posisjonar knytt opp mot aktuelle case og historiske debatter. Sentrale tema i undervisinga vil være empirisme, rasjonalisme, hermeneutikk, fenomenologi, kritisk teori og konstruktivisme. Sidan studiet siktar mot å rekruttere studentar med både samfunnsfagleg, økonomisk og naturvitenskapelig bakgrunn, vil eit spesielt fokus også bli retta mot ulikskapane (og likskapane) i vitenskapsteorien til desse faga.

Målsettinga for undervisinga i metode er at studentane skal få øve opp sine praktiske evner i dataanalyse til et nivå som gjer dei i stand til utføre dette i masteroppgåva. Denne undervisinga vil vere ei vidareføring frå tidlegare undervising i metode på bachelor-nivået.

Undervisnings- og læringsmetode:

Undervisinga blir innleia med tradisjonelle førelesningar for seinare å veksle mellom forelesingar og øvingar i PC-rom. I samanheng med denne undervising vil det bli gitt noe opplæring i bruk av statistisk programvare (SPSS eller liknande). Mot slutten av undervisningsperioden blir det meir parvis arbeid med mappene under rettleiing.

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Emneier:

MA Innovasjon og næringsutvikling

Emne er obligatorisk for:

Master i innovasjon og næringsutvikling og Master i public administration

Arbeidskrav:

For å få gå opp til den skriftlige 6-timers eksamenen, må studentane (parvis) ha godkjent både den kvalitative og den kvantitative mappa.

Eksamensform:

Ein skriftleg 6-timers eksamen basert på heile pensumet i emnet.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2009-10

Antall studenter:

45

Godkjenningsorgan:

NOKUT, revidert studienemnda

Dato for godkjenning:

5. juni 2009

Emneansvarlig:

Gudbrand Lien

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course:

Master

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

INN3010/1 Masteroppgaven - Innovasjon og næringsutvikling

Navn:

Masteroppgaven - Innovasjon og næringsutvikling

Kode:

INN3010/1

Studiepoeng:

45

Emnebeskrivelse:

Masteroppgåva skal ha eit omfang på 60 ? 90 sider inkludert tittelsider, innholdsliste og vedlegg. Dette skal vere eit sjølvstendig forskingsarbeid under rettleiing.

Rettleiing

Den einskilde kandidaten får seg tildelt ein intern rettleiar. Det formelle talet på individuelle rettleiingstimar som kandidaten får rett til, er avtala gjennom kontrakt med høgskulen. Standardnivået er 35 timar for masteroppgåver tilsvarande 45 studiepoeng. Hovudvekta av rettleiinga skjer tidleg i forskingsprosessen knytt til utforming av presisert problemstilling, teori- og metodeval, disposisjon og tidsplanlegging.

Omfang, form og kvalitet

Oppgåva blir skriven på slutten av studiet og skal oppfylle vanlege krav til vitenskapleg publisering. Normalt skal oppgåva byggje på empiri, men det vil også opnast for reint teoretiske oppgåver. Oppgåva skal innehalde presis problemstilling, teoretisk tilnærming, grunnjevne metodeval og systematisk argumentasjon. Oppgåva kan skrivast på norsk eller engelsk. Også god språkføring vil bli tillagt vekt.

Oppgåva skal vere eit forskingsarbeid. Det vil seie at

- ho skal ta utgangspunkt i ei problemstilling som eventuelt er presisert gjennom underproblemstillingar.
- rettleiaren skal godkjenne at problemstillinga som oppgåva tek opp, fell inn under temaet ?Innovasjon og næringsutvikling?
- oppgåva skal byggje på: kjennskap til forskingsfronten på feltet. Innsamling og analyse av relevante tekstar. I empiriske oppgåver er innsamling og analyse av eigne observasjons-, intervju- eller surveymateriale ein del av arbeidet. Analyse av empirisk materiale innhenta av andre, registerdata etc kan erstatte eller supplere eigne data.

Vurderinga av ei masteroppgåve skal byggje på det heilskapsinntrykket ein får som lesar. Følgjande kriterium kan likevel nemnast som spesielt viktige:

·At kandidaten formulerer ei klar, presis, godt spesifisert og fagleg interessant problemstilling

- At eventuelle empiriske analyser er veldokumenterte, kviler på eit forsvarleg datagrunnlag og støttar seg på akseptert vitenskapsteoretisk og metodisk grunnlag
- At drøftinga av materialet blir knytt til teoriar og omgrep som er relevante i høve til tema i oppgåva
- Fagleg kreativitet skal premierast.

Emneier:

MA Innovasjon og næringsutvikling

Emne er obligatorisk for:

Master i Innovasjon og næringsutvikling

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Eksamensform:

Masteroppgåva skal gjevast ein førehandskarakter av sensoratet og etterpå forsvarast munnleg. Rettleiar er ikkje ein del av sensoratet.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Ekstern sensor vurderer alle besvarelser på emnet

Semester:

Vår og høst

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2009/2010

Antall studenter:

20

Undervisningsspråk:

Level of course:

Master